

TÁJAK, ÉRZELMEK

HOLLER LÁSZLÓ

Pro Urbe-díjas vásárhelyi festő
kiállításának katalógusa

TÁJAK, ÉRZELMEK

HOLLER LÁSZLÓ

Pro Urbe-díjas vásárhelyi festő
kiállításának katalógusa

2019. január 19. – március 10.
Alföldi Galéria, Hódmezővásárhely

TÁJAK, ÉRZELMEK

Holler László képei elé

SZERKESZTŐ:

Dr. Miklós Péter múzeumigazgató
Képiró Ágnes művészettörténész

SZAKMAI KÖZREMŰKÖDŐ:

Németh Zsófia

MŰSZAKI SZERKESZTÉS:

Szender Ákos

FOTÓK ELŐKÉSZÍTÉSE:

Donka Gábor
Szender Ákos

KIADVÁNYMENEDZSER:

Elek András

Holler László *Tájak, érzelmek* című tárlata
2019. január 19. és március 10. között
került bemutatásra a hódmezővásárhelyi Alföldi Galériában
Hegedűsné Dékány Magdolna és ifj. Holler László rendezésében.

© Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ, 2019

ISBN 978-963-7379-59-8

FELELŐS KIADÓ:

Dr. Miklós Péter múzeumigazgató
Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ
Hódmezővásárhely, 2019.

NYOMDAI KIVITELEZÉS:

s-Paw Nyomda

A borítón: Holler László: Uszadék fák (részlet)

A belső borítón: Holler László: Festés a szabadban (részlet)

Holler László budapesti születésű, a Dunántúlon, a pannóniai tájon felnőtt és szocializálódott ember, aki közel hat évtizede az Alföldnek és a vásárhelyi tájnak a lakója. S nem csak része a hódmezővásárhelyi társadalomnak – pedagógusként, alkotó emberként, művészetszervezőként, a mártélyi képzőművészeti szabadiskola egykori vezetőjeként –, hanem bizony ezen a tájon otthonra is lelt. Az otthonra találásának lelki és fizikai folyamataiba – s ezek végeredményébe – enged bepillantást *Tájak, érzelmek* című – a hódmezővásárhelyi Alföldi Galériában 2019 januárja és márciusa között, ifj. Holler László festőművész és Hegedűsné Dékány Magdolna művészeti tanácsadó által megrendezett – áttekintő tárlata. Több, mint hatvan esztendő vásárhelyi élményanyaga mellett az alföldi tájnak egyéni látásmódú recepciója és sajátos alkotói interpretációja látható ezeken az alkotásokon.

Holler László szereti a madarakat. A madarak a képzőművészeti hagyományban gyakran a szabadságnak a kifejezői. Az ókori mitológiában Aphroditének a verebek voltak a szörnysai, míg a keresztény hagyományban Assisi Szent Ferencről jegyezték föl, hogy – talán megértve valamit a természet nagy misztériumából – az emberek helyett olykor inkább a madaraknak prédikált. S – mint a tárlat anyagából látszik – a madarakat figyelte – vadászó emberként, természetben járó emberként – Holler László is. Megfestette őket, úgy is mint a szabadság vizuális megjelenítéseit és úgy is, mint az embert körülvevő természeti világ folyamatosan mozgó jeleit. Holler madarai föl hívják a figyelmet arra, hogy a természetnek az ember is része. Mint a művésszel folytatott beszélgetésekből számomra kiderült: a képein föl bukkanó állatok és növények az Isten alkotta természet részeként szerepelnek az ő föl fogásában. Rávilágítva arra, hogy a civilizációs zajok és ártalmak néha elvakítanak minket, s egy idő után talán már nem is látjuk meg azt, ami természetes.

Az emberi létnek is keretet adó élő természetet a maga ábrázoló festészeti szemléletével és impresszionisztikus látásmódjával, valamint a kék szín egyedi és erőteljes, ugyanakkor szuggesztív és variábilis alkalmazásával mutatja be Holler László. Műveinek kék hátterei, alakjai, képi mozzanatai lelki kiegyensúlyozottságot és érzelmi stabilitást sugallnak a befogadó számára. Ha pedig megengedjük, hogy Holler világa beszippantson bennünket, akkor talán mi is részesülhetünk a képek által közvetített „természetes nyugalom” élményéből.

Nem mehetünk el szó nélkül amellett a jelenség mellett sem, hogy ezeket a munkákat – realizmusra törekvő és hiteles ábrázolásokat – alázattal készítette a művész. Alázattal egyrészt azon képzőművészeti hagyomány iránt, amely itt, Vásárhelyen oly erős (és amely az ábrázoló festészet világához nagyon erősen kötődik), másrészt a természet iránt. Ezzel a művészi alázattal integrálja alkotói világába a művészet legarchaikusabb rétegeit. Hiszen a

vadászat görög istennője, Artemisz és a nimfák mellett hangsúlyosan helyük van benne az állatalakoknak (amelyek az emberiség első művészeti alkotásainak tárgyát is adták). A már említett madarakon kívül – többek között – őzek, szarvasok, nyulak is ott vannak a képeken. Ezek az állatalakok markánsan antropomorfoz, s humán tartalmakat – emberi érzelmeket és érzéseket – jelenítenek meg.

Nagyon fontos Holler alkotói érdeklődésében és metódusában a mozdulat – amely illékony, s akár emberé, akár állaté, akár növényé, egyszeri és megismételhetetlen – művészi megörökítésének problematikája. Úgy vélem, mindezt kiválóan szemlélteti egy kis méretű képe, amelyen a napraforgó mintha éppen a csúcspontján, s pont az este eljövetele előtt, az elernyedést megelőző utolsó megfeszülésben lenne. Jellemzően olyan momentum ez, amelyet az alkotónak nagyon nehéz megörökítenie. Holler Lászlónak viszont kiválóan sikerült!

A *Tájak, érzelmek* című kiállítás anyagában különböző méretek, eltérő technikák, változatos témák jelennek meg, úgy, hogy mégis koherens egészet alkotnak. A képzőművészettel foglalkozók egyik tábora úgy véli, a jó művésznak az egyik sajátossága, hogy képes nagyon korán saját alkotói világot teremteni. Holler László erre képes volt. Mindez nem csak a mozdulat illékonyágának vizuális megjelenítésében, vagy az állatoknak az antropomorfizált megfestésében érthető tetten, hanem abban is, hogy alázattal, a realitás iránti elkötelezettséggel és a valóság megragadása iránti intencióval közelít a témáihoz. S talán éppen ezt az egyszerűnek látszó törekvést a legnehezebb művészi szintre emelni.

Holler Lászlónak volt honnan merítenie. Büszkén fölállalja ugyanis egyrészt azokat a képzőművészeti előzményet, amelyek itt, Hódmezővásárhelyen szinte kötelezik a művészetet, másrészt azokat a kortárs helyi festészeti irányvonalakat is, amelyeknek alkotóival kapcsolatban lehetett. Holler László életének elmúlt nyolc évtizede alatt művészetszervezőként, tanárként, közösségi emberként, családfőként és – érvényes és bátor törekvéseket képviselő, a természetet és a világot ábrázoló módon megörökítő – festőművészként is helyt állt és értéket teremtett. Ez Holler László – elismerésre és megbecsülésre méltó – példaadása!

Dr. Miklós Péter
címzetes főiskolai tanár
múzeumigazgató

SZÍNVALLÁS

Tősgyökeres vásárhelyi család sarjaként Holler László képeivel gimnazista koromban ismerkedtem meg a Tornyai János Múzeumban. Magával a művésszel, az emberrel 1978-ban. Dömötör János, a legendás múzeumigazgató mutatott be, mint az intézmény múzeumi népművelőjét – mai szóhasználatban: művelődésszervezőjét – és segítségükre voltam mindkettőjüknek a Medgyessy-teremben rendezett önálló kiállítás szervezői munkáiban.

Múzeumi dolgozóként, majd később tisztviselőként több mint negyven éve hétköznapiamat, ünnepeimet a Vásárhelyi Iskola festőinek, szobrászainak, grafikusainak, iparművészeinek társaságában, közelségében töltöttem, tölthettem. Tőlük tanulva művészettörténetet, szakmai ismereteket, de mindenekelőtt feltétlen alázatot az alkotó elme előtt.

Holler László emberi oldalát és munkásságát évtizedek óta van szerencsém ismerni és elismerni. Felelősségtudatos ember mind magánéletében, mind barátságaiban, mind tanári munkájában. Társasága minden embernek biztonságot és örömet ad, a „lámpás” szerepét tölti be. Szenvedélyesen szereti a művészeteket, a zenét, irodalmat, képzőművészetet. Tisztelettel tanulmányozza mind a mai napig a régi mesterek alkotásait, élükön a németalföldi festőket, de át is örökíti hatalmas tudását a nyaranta rábízott tanítványaira a Mártélyi Szabadiskolában. Pedagógiai érzéssel és türelemmel vezeti őket az alkotómunka hosszas és nehéz fázisain. Alkotói alapállását Rudnay Gyula – tanítványainak útravalóként sokszor elmondott – szavaival írnám le legtalálébban:

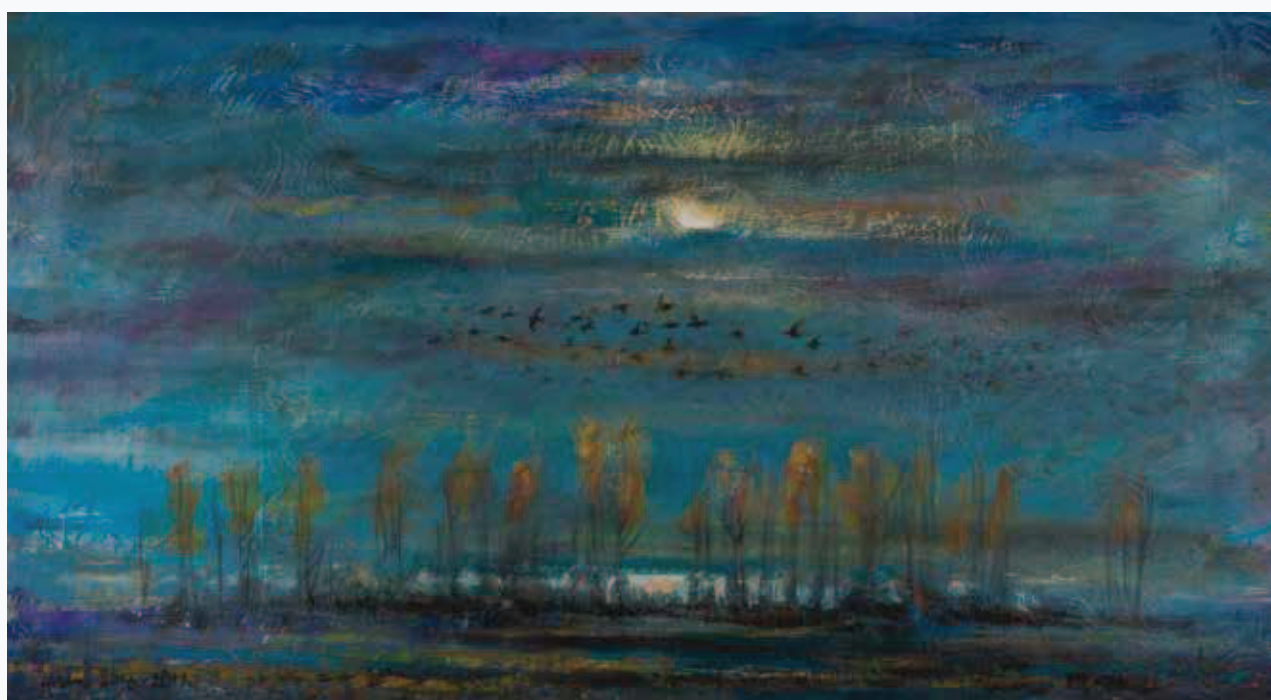
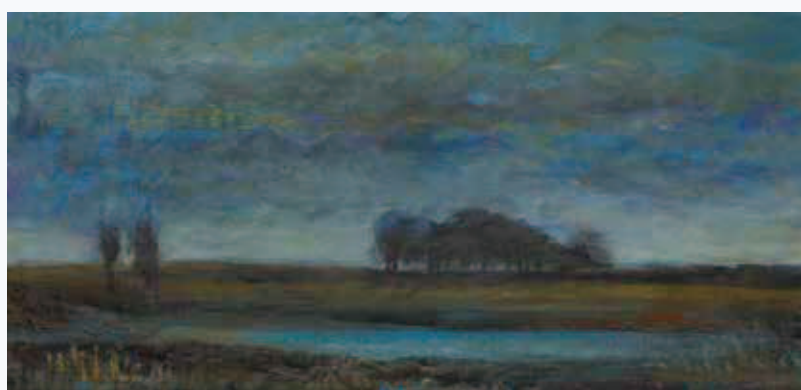
„Tudálékoskodással, agyalással, ki talált zsenialitásokkal nem lehet igazi művészetet teremteni. Az egyéniséget nem lehet kitalálni, mert az vagy megvan már eredetileg is, vagy nincs. Ezért a becsületes szívű festő csak egyet tehet, ha becsületes akar maradni, mégpedig azt, hogy határtalanul őszinte komolysággal, állandóan figyelni szívének belső hangját, vágyát és a hallott hang, az érzett vágy után megy piktúrájában mindig.”

A természettel folytatott párbeszéde, az ebből fakadó élménye és tudása alapvetően meghatározzák egész életmódját, világlátását, festészetét, amelynek lényege: igazat mondani, szépen.

Holler Lászlót piktúrájával méltó hely illeti meg Vásárhely képzőművészeti életében, amelynek kezdetét Tornyai János neve fémjelzi.

A Mester 2001-ben megjelent *Rajzok, írások* című könyvében, a *Színről* szóló gondolatai között egy helyen a következőket olvashatjuk:

„Aki színt vall, az nyilvánosan mondja el igazát. A festő színekkel vall. Festéket ken fel egy lapra, így építi fel mondandóját. Ez a művelet addig tart, amíg a színek átlényegülnek egy új valósággá, harmóniává, érzelmmé, igazi vallomássá.”

Kiszáradt gyöp, 16 × 26 cm

Tavaszi víz, 38 × 18 cm

Nyárfasor holdfényben, 2017, 48 × 87 cm

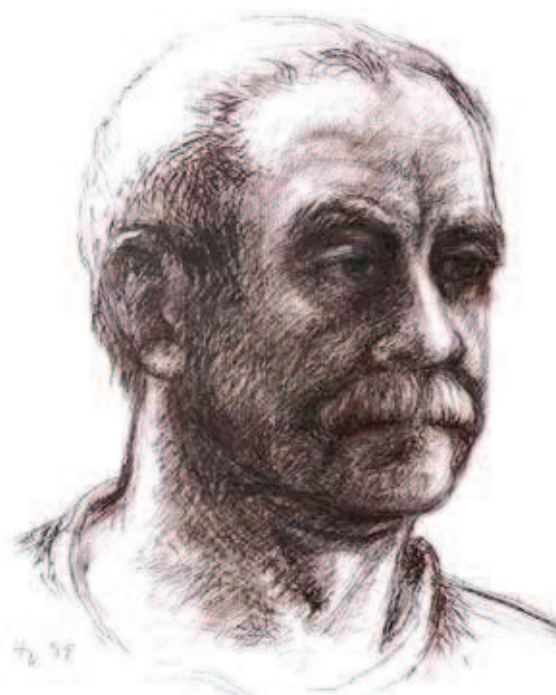
„Pusztai gyors”, 2013, 36 × 51 cm

Keréknyomok, 60 × 82 cm

ÉLETRAJZ

Holler László Budapesten született 1938. június 3-án. Tanulmányait 1952 és 1957 között a Soproni Tanítóképző Intézetben, majd 1970 és 1972 között a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán végezte. A rajzolás és festés alapjait 1952 és 1956 között Tolcsvay Nagy Géza soproni szabadiskolájában tanulta.

1960-ban költözött Hódmezővásárhelyre, azóta itt él. Több mint négy évtizedet tanított vásárhelyi iskolákban. Volt tanyai tanító, majd 1977-től a Klauzál Utcai Általános Iskola rajztanára. 1967-től 2007-ig a Mártélyi Képzőművészeti Szabadiskola egyik szakmai vezetője.

1962-ben állított ki először a Tornyai János Múzeumban. Ettől kezdve rendszeresen szerepelt a Dél-alföldi Tárlatokon, a Tavaszi Tárlatokon és a Vásárhelyi Őszi Tárlatokon. Részt vett a vásárhelyi művészek bemutatkozásain és egyéb közös kiállításokon itthon és külföldön egyaránt. Számos alkotása található magán- és közgyűjteményekben. Köztéri munkái (kerámiaképei), pannói az ország több városában, községében láthatóak.

PEDAGÓGIAI ÉS MŰVÉSZETI ELISMERÉSEK

1977	Ifjúsági Nívódíj	1995	Hódmezővásárhely közszolgálatáért
1980	Ifjúságért érdemérem	1999	Karácsony Sándor díj
1982	TOT ösztöndíj	2000	Vásárhelyi Őszi Tárlat munkajutalma
1985	Szocialista Kultúráért kitüntetés	2001	Vásárhelyi Őszi Tárlat munkajutalma
1988	Kiváló munkáért miniszteri kitüntetés	2011	Pro Urbe Hódmezővásárhelyért díj

FONTOSABB ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSOK

1971	Budapest, Eötvös Kollégium	1989	Kiskunfélegyháza, Holló László Galéria
1973	Kiskunhalas, Munkásotthon	1990	Sümege, Kisfaludy Művelődési Ház
1975	Túrkeve, Finta Múzeum	1991	Szigetvár, Vármúzeum
1976	Kecskemét, Megyei Kórház Klub	1994	Hódmezővásárhely, Városi Könyvtár
1977	Szeged, November 7. Művelődési Központ	1996	Sarkad, Márki Sándor Múzeum
1978	Hódmezővásárhely, Medgyessy Terem	1998	Orosháza, Városi Képtár
1979	Székkutas, Kultúrház	1999	Zenta, Városi Múzeum és Képtár
1980	Hódmezővásárhely, Porcelángyár	2000	Szeged, Csillagbörtön
1981	Orosháza, Szántó Kovács János Múzeum	2001	Kiskunfélegyháza, Móra Ferenc Művelődési Központ
1982	Gyöngyös, Gyöngyösi Galéria	2002	Budapest, Szépvölgyi Business Park
1983	Hódmezővásárhely, Petőfi Sándor Művelődési Ház	2004	Debrecen, Kortárs Galéria
1984	Sarkad, Iskolagaléria	2005	Hódmezővásárhely, Galéria Kétezer
1986	Hódmezővásárhely, Állattenyésztési Főiskola	2010	Hódmezővásárhely, Városi Rendőrkapitányság
1985	Baja, Általános Művelődési Központ	2011	Szeged, Megyei Rendőrkapitányság
1987	Békéscsaba, Kner Nyomda Kiállítóterme	2013	Hódmezővásárhely, Alföldi Galéria
1988	Hódmezővásárhely, Tornyai János Múzeum	2019	Hódmezővásárhely, Alföldi Galéria

VÁLOGATOTT CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK

1963	Hódmezővásárhelyi képzőművészek kiállítása, Rákóczi Múzeum, Sárospatak
1978-tól	Vásárhelyi Őszi Tárlatok, Tornyai János Múzeum, Hódmezővásárhely
1982	Vásárhelyi képzőművészek kiállítása, Zenta
1987	Vásárhelyi képzőművészek kiállítása, Vár Galéria, Esztergom

KÖZTÉRI MŰVEI

- Kerámia falkép - Hódmezővásárhely, Klauzál utcai Általános Iskola
Dionüszosz és kísérete pannó - Villánykövesd, Blum borozó
Évszakok pannó - Hódmezővásárhely, vadásztársaság székháza

MŰVEI KÖZGYŰJTEMÉNYEKBEN

Mátra Múzeum, Gyöngyös	Városi Képtár, Nagyszalonta
Tornyai János Múzeum, Hódmezővásárhely	Városi Képtár, Sarkad
Városi Képtár, Orosháza	

KÉPJEGYZÉK

MŰ CÍME	MÉRET (CM)	ANYAG, TECHNIKA	JELZÉS
A gulya	29 × 29	olaj, farostlemez	balra lent: 2018
A puszta komor arca	45 × 49	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2015
A puszta virágai	29 × 28	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Adria	30 × 40	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2015
Ahol a tanya volt	45 × 130	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2013
Alkony	11 × 21	olaj, farostlemez	jelzés nélkül
Artemisz	100 × 50	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler 2016
Ártéri szarvasok	45 × 136	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler 2016
Az ég madarai	45 × 49	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Álomkép	29 × 29	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Belvíz	20 × 39	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Beszálló sirályok	29 × 39	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Bíbicek	16 × 52	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Böjti szél	25 × 34	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Bujkáló nap	20 × 20	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2016
Csúcson	20,5 × 10,5	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler, balra lent: 2009
Egyedül	33 × 40	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler 99
Elbújva	19 × 11	olaj, farostlemez	jelzés nélkül
Elszállt pillanat	18 × 18	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Erdei nyiladék	40 × 30	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2014
Erdei virágok	44 × 43,5	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler 93
Erdő belseje	78 × 88	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler 2010
Erdő széle	20 × 40	olaj, farostlemez	jelzés nélkül

MŰ CÍME	MÉRET (CM)	ANYAG, TECHNIKA	JELZÉS
Eső után	36 × 45,5	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2010
Éjszakai séta	9 × 9,5	olaj, farostlemez	jelzés nélkül
„Én” (Önarckép)	30 × 40	szén, papír	balra lent: H 99
Ér	30 × 40	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2015
Fagyos szélben	18 × 18	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler
Fekete ló	16 × 20	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 10
Fenyves	22 × 34	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Fogyó hold	39 × 19	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler
Gólyahír	97 × 121	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2013
Hagyásfa varjakkal	66 × 22	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Hajnali derengés I.	82 × 82	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2012
Hajnali derengés II.	23 × 34	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler 2018
Havas táj madarakkal	18 × 18	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Hazafelé	10,5 × 22,5	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Hideg reggel I.	17 × 17	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler
Hideg reggel II.	89 × 50	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Illusztráció	40 × 14	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Ismerkedés	18 × 52	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Ínséges idő	22 × 77	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2012
Karácsony táján	19 × 19	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Kár	11 × 11	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Keréknyomok	60 × 82	olaj, farostlemez	jelzés nélkül
Kiszáradt gyöp	16 × 26	olaj, farostlemez	jelzés nélkül
Ködön át	9 × 18	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Lemegy a nap	20 × 20	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Mandulavirágzás idén	43 × 15	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Mitológiai táj	118 × 83	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2010
Napraforgó	5,5 × 15	olaj, farostlemez	balra lent: HL
Napsütötte friss hó	18 × 18	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Nézelődő	20 × 20	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Nyár	19 × 18	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Nyárfasor holdfényben	48 × 87	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2017

MŰ CÍME	MÉRET (CM)	ANYAG, TECHNIKA	JELZÉS
Nyomvonalak	30 × 40	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler 2018
Nyúlgáton	32 × 82	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2015, jobbra lent: Holler 2015
Párás hajnal	60 × 80	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2010
Piros bogycók	18,5 × 10,5	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
„Pusztai gyors”	36 × 51	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2013
Récék	20 × 20	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler
Rózsabokor	80 × 32	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler 2018
Rózsaszín felhők	58 × 80	olaj, farostlemez	jelzés nélkül
Rózsáim	56 × 56	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler 2018
Rönkszállítók	56 × 78	olaj, farostlemez	jelzés nélkül
Ruháskosár (tanulmány)	39 × 29	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2017
Sétalovaglás	81 × 82	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2012
Száradó ruhák	18 × 18	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Szarka	25,5 × 12	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 10
Szemelgetők	51 × 36	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2013
Szikes tó	22 × 32	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Tanyasi hangulat	80 × 32	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Tavaszi víz	38 × 18	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Telihold	28 × 39	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2016
Teregető asszony	29 × 39	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2016
Tiszatáj	31 × 80	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2019
Tópart eső után	16 × 26	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2014
Túlpark őszi napsütésben	28 × 28	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Tűz után	9,5 × 9,5	olaj, farostlemez	jelzés nélkül
Uzadék fák	35 × 70	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2018
Vadászok	81 × 81	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2013
Varjú tanya	17 × 17	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Varsás halász	85 × 80	olaj, farostlemez	jobbra lent: Holler 99
Vidám délután	13 × 14	olaj, farostlemez	balra lent: Holler
Virágzik a Tisza	55 × 95	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2014
Vonuló varjak	47 × 50	olaj, farostlemez	balra lent: Holler 2014

TARTALOMJEGYZÉK

Dr. Miklós Péter 3
Tájak, érzelmek. Holler László képei elé

Hegedűsné Dékány Magdolna 5
Színvallás

Képiró Ágnes 7
A természet ecsethangjai

Művek 9

Életrajz 58

Képjegyzék 60

2019.

január 19. – március 10.

Alföldi Galéria, Hódmezővásárhely

